

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1988

BRNO 1991

kennen wir in das Mittelalter datieren. Der Rest gehört der Úněticer- und Věteřover Kultur an. Der grösste Beitrag der Ausgrabung ist die Abdeckung von drei oberirdischen Bauten mit Grundrissen in Fundamentgräbchenform. Die Fundumstände, mindestens beim ersten Bau, schliessen die Möglichkeit einer Datierung in den Zeitabschnitt der Úněticer Kultur nicht aus.

OBJEKT KULTURY ÚNĚTICKÉ A LUŽICKÉ ZE SLATINEK /okr. Prostějov/

Miroslav Š m í d , AÚ ČSAV Brno

Koncem roku 1987 a počátkem roku 1988 byla severně obce Slatinky hloubena rýha pro vodovodní zásobovací řád. Při provádění výkopů bylo narušeno větší množství pravěkých objektů. V měsíci dubnu 1988 byl v trati Za humny proveden záchranný archeologický výzkum objektu kultury únětické a lužické. Lokalita se nachází severně obce Slatinky a je omezena od JV silnicí Slatinky - Třeběfín, od S vozovou cestou na Malý Kosíř a na straně jižní korytem Deštného potoka, který protéká středem obce. Tvoří ji poměrně rozsáhlá plošina s mírným sklonem k jihu.

Objekt kultury únětické byl silně narušen výkopem pro vodovodní řád. V severní stěně rýhy se rýsoval velmi nezřetelně. Zásyp byl takřka k nerozeznání od okolního sprašového podloží. Objekt lze označit jako klasickou zásobní jámu s úzkým hrdlem, stěnami silně obě vyklenutými a rovným dnem. Byl zahlouben 100 cm pod úroveň sprašového podloží a ve spodní části široký 155 cm. Na dně jámy bylo uloženo větší množství mladounětické keramiky /10 celých nebo rekonstruovatelných tvarů/ záměrně poškozené úderem ostrého předmětu. Pozornost si zaslouží tvary na nízkých dutých nožkách.

Objekt kultury únětické byl superponován objektem kultury lužické. Šlo o oválnou jámu zapuštěnou pouze 20 cm do sprašového podloží. Delší osa, orientovaná ve směru S-J, měřila 270 cm. V severní části byl objekt široký 155 cm a v jižní 130 cm.

Ein Objekt der Úněticer- und der Lausitzer Kultur aus Slatinky /Bez. Prostějov/. Im Monat April 1988 wurde die archäologische Rettungsgrabung eines Objektes der Úněticer- und der Lausitzer Kultur durchgeführt, die durch Terrinarbeiten beim Aushub einer Wasserleitungsrinne nördlich der Gemeinde Slatinky in der Flur Za humny gestört worden waren. Aus dem Objekt der Úněticer Kultur gewann man eine grössere Menge an Keramik, die absichtlich durch den Schlag eines scharfen Gegenstandes beschädigt waren. Interessant sind zwei Formen auf niedrigen Füßchen. Das Objekt der Úněticer Kultur war vom Objekt der Lausitzer Kultur superponiert.

KOSTROVÝ HROB STARŠÍ DOBY BRONZOVÉ Z LUTOTÍNA /okr. Prostějov/

Miroslav Š m í d , AÚ ČSAV Brno

/Obr. 6/

Počátkem měsíce listopadu 1988 byly při srovnávání svažitého terénu na parcele č. 133/1 v Lutotíně nalezeny četné zlomky pravěké a středověké keramiky. Majitel pozemku M. Holásek hlásil nález AÚ ČSAV v Brně. Ve dnech 5. a 6. 11 byl v místě nálezu proveden záchranný archeologický výzkum, při kterém byla odkryta válcovitá jáma / Φ - 120 cm a hloubka 170 cm/, datovaná keramikou do 13. století a pohřeb v sídlištní jámě ze starší doby bronzové. Lokalita se nachází na mírném jz. svahu levobřežní terasy říčky Romže, od jejíhož dnešního toku je vzdálena 280 m.

Kostra nedospělého jedince byla uložena na dně oválné jámy v hloubce 100 cm pod úrovní dnešního terénu. Spočívala v silně skrčené poloze na pravém boku ve směru JZ - SV s oblíčením k JV. V okolí pohřbu byly nalezeny shluky propálené hlíny a střepy z hrubších nádob. V prostoru břicha se nacházel velký kus mazanice a horní část větší hrncovité nádoby /obr. 5:2/, v blízkosti klíční kosti bronzová spirálka a u lokte pravé ruky zvířecí zub. Ze strany východní byla jáma s pohřbem narušena středověkým objektem.

Ein Körpergrab aus der älteren Bronzezeit in Lutotín /Bez. Prostějov/. Im Monat November 1988 wurde eine archäologische Rettungsgra-

lung auf der Parzelle Nr. 133/1 in Lutotín, Bez. Prostějov durchgeführt. Bei der Terrainplanung kam es zur Störung eines zylinderförmigen Objektes, durch Keramik in das 13. Jahrhundert datiert und einer Siedlungsgrube mit einer Körperbestattung aus der älteren Bronzezeit. Das Skelett ruhte in stark angehockter Lage auf der rechten Seite in SW - NO Richtung mit dem Gesicht nach SO. Neben Scherben von größeren Gefässen wurde in der Nähe des Schlüsselbeines eine kleine Bronzespirale gefunden.

KOSTROVÝ HROB Z HRUBČIC /okr. Prostějov/

Alena P r u d k á , Muzeum Prostějovska v Prostějově

Nález kostrového hrobu v trati "Podlučí" za šlechtitelskou stanicí byl ohlášen žákem 7. třídy ZŠ Martinem Ivanem z Hrubčic č. 229. Prohlídkou místa bylo zjištěno, že úzká rýha pro plynové potrubí narušila pravěké objekty - dva velmi lehce probarvené zásypy hrobů. Lépe zachovaný objekt byl vybrán k záchrannému výzkumu /proveden 3.10.1988/. Po odebrání ornice o mocnosti 50 cm byl zachycen obdélníkový půdorys hrobové jámy se zaoblenými rohy o rozměrech 160 x 75 - 80 cm a hloubce 70 cm od podloží. Orientována byla ve směru Z - V. Na dně jámy byl uložen skrčený kostrový pohřeb orientovaný shodně s delší osou jámy. Byl uložen na pravém boku, hlava směřovala k Z, obličej otočen k J. Zachovala se horní část kostry: poškozená lebka, hrudník, část páteře, část pánve a dlouhých kostí dolních končetin. V druhé části hrobové jámy za plynovou rýhou se zachovaly pouze kosti patní.

U kostry se nenalezl průvodní materiál /ani ve vybagrované hlíně nebyly střepy, které by bylo možno přiřadit k hrobu/. Orientace nevylučuje možnost zařazení hrobu k únětické kultuře; podle starších nepublikovaných zpráv zde narazili v 50. - 60 letech na únětické hroby při zakládání chmelnice /údaj z obecní kroniky/.

Ein Körpergrab aus Hrubčice / Bez. Prostějov /. Beim Aushub einer Gasleitungsrinne in der Flur Podlučí hinter der Zuchtstation wurde ein Körpergrab gestört. Die Ausmasse der Grabgrube betragen 160 x 75 - 80 cm, die Tiefe 70 cm unter der Ackerkrume, Orientierung W - O. Der Hocker lag auf der rechten Seite mit dem Kopf nach W und dem Gesicht nach S gewendet, ohne weiteren Funden. Nach den Angaben in der Gemeindechronik stieß man hier beim Anlegen eines Hopfenfeldes /50. - 60. Jahre u. Jh./ auf Úněticer Körpergräber.

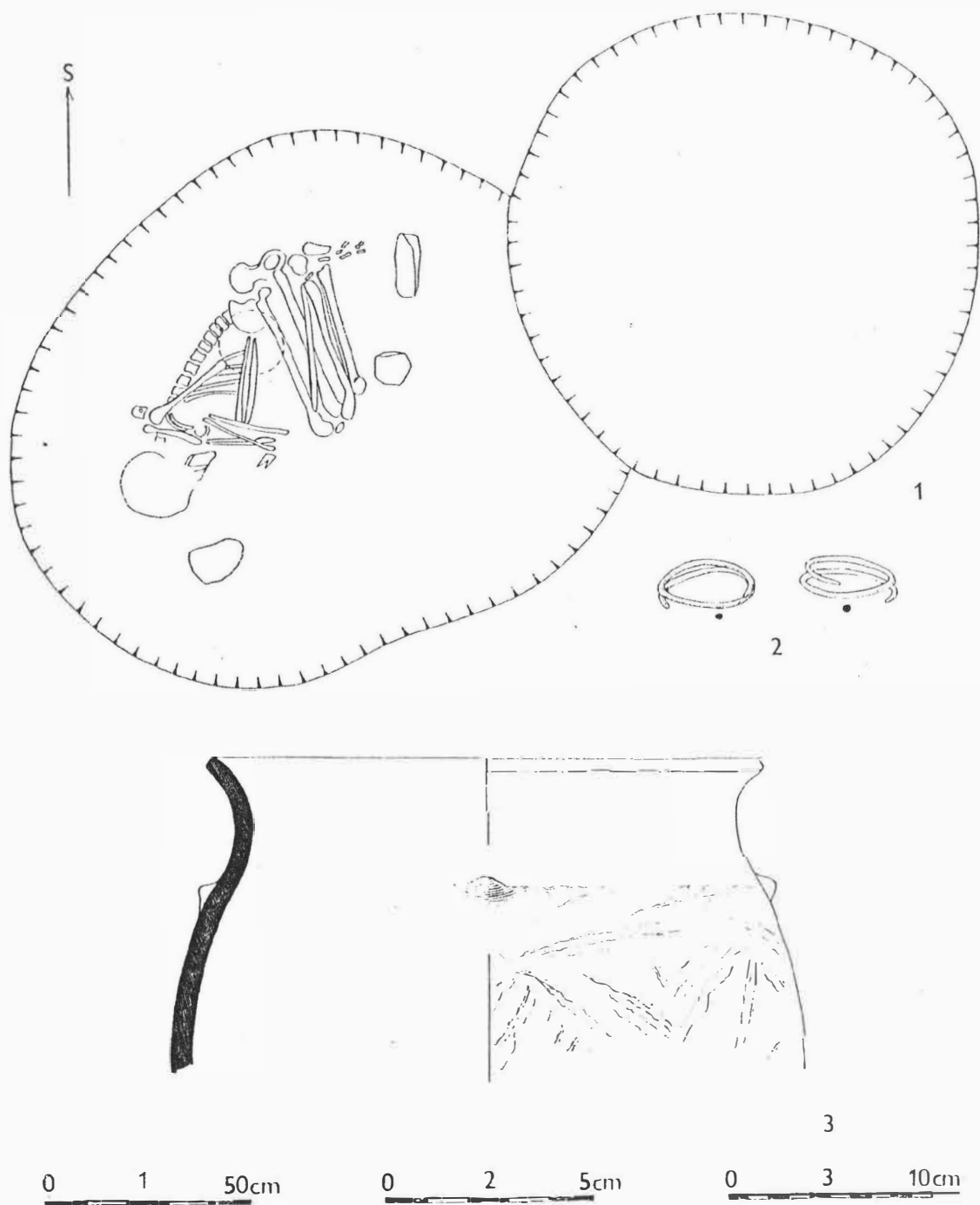
ŠESTÁ VÝZKUMNÁ SEZÓNA NA CEZAVÁCH U BLUČINY /okr. Brno-venkov/

Milan S a l a š , MM Brno

V roce 1988 pokračoval systematický výzkum výšinné lokality na nově otevřené ploše čtverců 12L, 11L a 10L /celkem 75 m²/. Zcela dotčen byl pouze prostor čtverce 12L, čímž byl současně ukončen výzkum na parcele č. 2056/2, další odkryvy jsou situovány již na č. 2056/1.

Ve čtverci 12L byla ornice o mocnosti 0,4 - 0,6 m zčásti odtěžena již v roce 1988 /Salaš 1989/. Nasedala na 0,6 - 0,9 m mocnou vrstvu II, přičemž její horní dvě třetiny /IIa/, tvořené šedou až tmavošedou hlínou, představují druhotné splachy, spodní, avšak nikterak ostře ohraničená část /IIb/ se světle šedou až popelovitou hlínou je vlastní sídlištní vrstvou s intaktními nálezovými situacemi. V hloubce 1,2 - 1,3 m při severní a 1,4 - 1,5 m při jižní stěně nasedala vrstva IIb, probarvená místy již kusy a nepravidelnými vrstvičkami jílu, na černozemní horizont /vrstva III/, představující z hlediska osídlení doby bronzové intaktní podloží. Vrstva III dosahovala na severním konci mocnosti 0,3 m, na jižním ale již 0,6 m a dorovnávala tak původní jižní vypádování žlutozeleného vápnatého jílu a světle žlutohnědé spraše. V polovině čtverce, zhruba ve směru V - Z nabývaly jíly ostřejšího sklonu, indikujícího výraznější terénní depresi terciárního původu, kterou z větší části pak již v pleistocénu zaplnily sprašové návěje. Intaktní jílový a sprašový terén byl tedy odkryt při severní stěně 1,5 - 1,6 m a při jižní 1,9 m hluboko pod úroveň stávajícího povrchu.

Původní horizont velatického osídlení se podařilo zachytit ve vrstvě IIb v abs. hloubce 1,1 - 1,2 m, kde ve volnější kumulaci nepracovaných kamenů, zvířecích kostí a převážně velatických zlomků keramiky byly zjištěny i lidské kosterné pozůstatky. Byl to především neúplný

Obr. 6.

Lutotín /okr. Prostějov/. 1 - 3 hrob únětické kultury. - 1 - 3 Grab der Aunjetitzer Kultur.
 Šmíd, Kostrový hrob, str. 24.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1988
BRNO 1991

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, Koliště 17/19
Odpovědný redaktor : Dr. J. Tejral
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : L. Trávníčková
Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské základny pracovišť ČSAV
v Brně,
technický redaktor J. Keprt
Evidenční číslo : ÚVTEL - 73332
Náklad : 450 kusů - neprodejné
Vydáno jako rukopis